

ZLATKO MATEŠA Predsjednik Hrvatskog olimpijskog odbora o sportu u recesijskim vremenima i olimpijskim temama

Nogometne klubove treba amaterizirati

»Ekonomska snaga društva ne može pratiti primanja za koja netko misli da naši igrači moraju imati. Danski i norveški klubovi, koji nas redovito izbacuju iz nogometnih kupova, funkcioniraju tako da u istoj momčadi igraju i profesionalci i amateri. Ne znam zašto na taj način ne bi mogli biti ustrojeni i naši klubovi«, pita se Mateša

Marin ŠAREC

Između Olimpijskih igara u Pekingu i onih zimskih u Vancouveru, Hrvatski olimpijski odbor i njegov predsjednik Zlatko Mateša suočili su se s recesijom. Predsjednik HOO-a vjeruje da će već sredinom sljedeće godine kriza i u Hrvatskoj biti »na izdisaju«, a u međuvremenu je i krovna udruga hrvatskog sporta prisiljena štedjeti.

Budući da je cijeli hrvatski sport osim nogometa na proračunskom novcu, kako se na njega odražava aktualna kriza?

»Pa, i nogomet je na proračunu. Što mislite, otkud novac klubovima? No, za sada štete za sam sport nema. Smanjili smo sve ostale troškove, pa novac za sama natjecanja i stipendije sportaša nije došao u pitanje. Ono što se, pak, na našim prihodima najviše osjeća jest pad prihoda od igara na sreću, što je izravna posljedica zakona o zabrani pušenja, odnosno manjeg prometa u kockarnicama i automat-klubovima.«

Koliko su, konkretno, prihodi HOO-a manji nego prije?

»U posljednja dva mjeseca oni su oko 40 posto manji negoli su bili prije recesije.«

Kako su na krizu reaktivirali sponzori HOO-a?

»Jako dobro. Svi su produžili svoje ugovore, osim Ine i Raiffeisen banke, a dobili smo i neke nove. Najveći je problem, međutim, financiranje zimskih olimpijskih igara u Vancouveru. Sve Olimpijske igre dosad smo, naime, financirali iz te-

kuće proračunske zalihe. 'Projekt Vancouver' stoga će vrlo skoro biti predmetom našeg razgovora s premijerom Jadrankom Kosor, ministrom financija i našim resornim ministrom.«

Jedna je od posljedica krize i odustajanje mnogih hrvatskih medija od odlaska u Vancouver.

»To je jako loše. Mnogi mediji i novinari koji su nas tradicionalno pratili neće ići u Vancouver i postoji opasnost da će te Igre biti u medijima slabo popraćene. Morat ćemo, stoga, napraviti nekakav interni servis kako bi svi koji nisu tamo imali

»OI 2016. Mislim da će Barack Obama pogurati Chicago. Riju je, osim toga, velik problem u kandidaturi i sigurnosna situacija u Brazilu«

informacije iz Vancouvera. Morat će se u to aktivnije uključiti i naša internetska stranica.«

Kad smo već kod medija, strahujete li da bi ZOI 2014. i OI 2016. mogle biti u Hrvatskoj slabo televizijski pokrivena? Eurovizija, naime, više nije partner u pregovorima s Međunarodnim olimpijskim odborom, televizijska su prava prodana agenciji Sportfive.

»Ne mislim da će tu biti dramatičnih promjena. Razgovarao sam o tome s Antunom Vrdoljakom, koji je član Komisije za medije pri MOO-u i sigurno je da MOO neće dozvoliti da bilo koji

dio svijeta ne bude pokriven televizijskim signalom. To bi bilo sasvim suprotno njihovoj ideji. Kad Olimpijske igre ne bismo mogli gledati mi u Hrvatskoj, ne bi ih vidjeli ni u 60 posto svjetskih država. No, to se neće dogoditi.«

Puno prije bilo kakve svjetske krize, u krizu je zapao Hrvatski odbojkaški savez. Je li HOS-ov stečaj bio pravo rješenje i kako će on biti okončan?

»Poštujući naše zakone, stečaj je bilo jedino rješenje. No, sam stečaj u sportu nije nikakva novost niti nepoznanica. U stečaju je svojedobno bio i Norveški olimpijski odbor. Problem je što takvi savezi ne mogu normalno djelovati i što ih, prema zakonu, vode stečajni upravitelji. Teoretski, stečajni upravitelj prema tome bi mogao sastavljati i reprezentaciju. U slučaju HOS-a, nitko se od vjerovnika ne može naplatiti iz imovine, jer ona i ne postoji. Zato sve to treba što prije okončati. Mi se, dakako, brinemo o zaštiti prava sportaša, o njihovim pripremama i natjecanjima. Tako smo već u nekoliko navrata financijski intervenirali prema našoj odbojci, prije nekoliko tjedana s 300.000 kuna.«

Riješili ste, konačno, i status Nikolaja Pešalova. Jeste li ga zaposlili kao trenera samo zbog pritiska medija ili...

»Ne, njegov smo slučaj riješili istog trenutka kad su se za to stekli svi uvjeti. Njegov je problem bio to što je fakultet završio u Bugarskoj i nije imao nostrificiranu diplomu. Čim je taj proces okončan, automatski smo

Zlatko Mateša: »Ako je u Hrvatskoj vrhunska menadžerska plaća oko 50.000 kuna, zašto bi sa sličnim primanjima bili nezadovoljni vrhunski nogometaši?«

»Gradit ćemo sportski centar na Silbi«

Kakva je situacija s prodajom nekretnina HOO-a u Potkorenu i na Svačićevu trgu?

»To ide jako teško, budući da se tržište nekretnina umrtvilo. To nam stvara velike probleme, jer troškovi idu, a koristi nikakve. Moramo što prije pronaći neko rješenje u korist sporta.«

I priče o preseljenju u vlastiti objekt su, dakako, utihnule.

»Za sada se bavimo zahtjevnim procesom prikupljanja građevinske dokumentacije. Jednog dana, kad se okolnosti poboljšaju, i to će doći na red. No, zajedno sa Zagrebačkim sportskim savezom razradili smo projekt sportskog centra na Silbi, što će biti zamjena za Badiju. To će omogućiti vrhunske pripreme u svim sportovima, izravno je u funkciji sporta i to ćemo sigurno realizirati.«

ga uvrstili u naš program i sada je trener s plaćom HOO-a.«

A to je puno bolje od »sportske mirovine«, koje u Hrvatskoj, očito je, neće biti.

»Ma, tu je u startu napravljena pogreška što se ta naknada za sportske uspjehe nazvala mirovinom, što kod naše javnosti s pravom izaziva odbojnost. Riječ je o načinu doživotnog zbrinjavanja vrhunskih sportaša kakav već postoji u nekim zemljama i to nije loša ideja. Nas bi to koštalo oko sedam milijuna kuna godišnje, što je zanemariv iznos, na razini statističke pogreške u proračunu.«

Čije je pogreška i je li uopće pogreška što usve naše velebne dvorane teniske mečeve u Hrvatskoj organizira samo Poreč?

»Moram reći da je Poreč potpuno zasluženo dobio sva tri meča Davis kupa. S obzirom na trud i ispunjavanje svih traženih kriterija, oni su imali i moralno pravo organizirati polufinale. Osim toga, koliko znam njihovog je ponuda i bila najbolja. Mislim da je Hrvatski teniski savez u tom slučaju donio dobru odluku.«

I usput zaradio kaznu Međunarodnoga teniskog saveza zbog polufinala »u premalom gradu i premalom dvoranu«.

»Tim sam se problemom mnogo bavio, osobno sam razgovarao s predsjednikom ITF-a Francescom Riccijem Bittijem i tu kaznu smatram nepravednom, no ona je celnicima ITF-u dala priliku za 'častan izlaz' iz situacije u kojoj nisu bili u pravu.«

Teniske mečeve ne propuštate, a čini se da vas je zainteresirao i jedan sport koji se kod nas po-

novo budi - hokej na ledu. Je li, međutim, realno samo na osnovi dobrog starta Medveščaka u Ebel ligi govoriti o sudjelovanju hrvatske reprezentacije na ZOI-ju u Sočiji 2014. godine?

»Svakako da to u ovom trenutku nije realno. Nas, međutim, jako veseli već i to što se kroz tu ligu može znatno unaprijediti hrvatski hokej. Raduje nas puna Ledena dvorana i to je u ovom trenutku najvažnije. Uz, dakako, veliku medijsku pozornost, koja će u hokej sigurno dovesti puno djece i

»SPORTSKE MIROVINE«

Startna je pogreška što se ta naknada za sportske uspjehe nazvala mirovinom. Nas bi to koštalo oko sedam milijuna kuna godišnje, što je zanemariv iznos, na razini statističke pogreške u proračunu

mladih ljudi.«

Na sjednici MOO-a u Kopenhagenu olimpijskim bi sportovima mogli postati golf i ragbi 7. Jesmo li mi tu imali svoje preferencije?

»Mi smo htjeli, nije to nikakva tajna, da u programu Igara uđe karate i za to smo lobirali. Taj je sport vrlo rasprostranjen i kod nas vrlo razvijen. No, potencijalno nam nije nezanimljiv ni ragbi, pa čak ni golf.«

Vaš ukrajinski kolega Sergej Bubka nedavno nam je rekao da to natjecanje među sportskim savezima oko ulaska u olimpijski program uopće nije

loša stvar. Mislite li da bi tu moglo biti i negativnog nadmetanja, pa čak i koricije?

»Upravo tako. Bojim se da će se to natjecanje svesti samo na lobaranje i snagu pojedinaca u sportskim savezima i MOO-u. Ne mislim da je to jako pozitivno. Bilo bi bolje napraviti detaljnu analizu popularnosti i rasprostranjenosti pojedinih sportova te vidjeti kojima od njih trenutačno nije mjesto na Igrama. A, ima ih.«

Prije godinu dana govorili ste da bi Rio de Janeiro trebao i mogao dobiti OI 2016. Mislite li, ipak, da će pojava Baracka Obama u Kopenhagenu te igre usmjeriti prema Chicagu?

»Mislim da će se dogoditi upravo to, da će Obama pogurati Chicago. Riju je, osim toga, velik problem u kandidaturi i sigurnosna situacija u Brazilu.«

Koliko HOO može pomoći u tome da se naši velebni sportski talenti, poput primjerice Sandre Perković, ne izgube negdje »na putu«?

»Svi su ti talenti, uključujući i Sandru, u našim programima. Nema nijednog koji se u posljednje vrijeme istaknuo, a da nije naš korisnik. Imamo ih trenutačno oko 300. Pratimo ih i financiramo od njihove 12. godine i drago mi je da sve to daje rezultate. Ne zaboravite da je tu i 60 trenera svih dobnih skupina. Svi osim Slavena Bilića u našim su programima.«

Vašim programima nisu milijunaši iz nogometnih klubova. Gledajući potop naših klubova u europskim kupovima, ponovno se počelo govoriti

o njihovoj amaterizaciji. Što vi mislite o toj temi?

»Moj je stav, vezano uz ekonomsku situaciju i opće okolnosti, da će sigurno doći do svojevrsne reamaterizacije klubova, ne samo u nogometu. Ekonomska snaga društva ne može pratiti primanja za koja netko misli da ti igrači moraju imati. U ugovore se stavljaju financijske obveze za koje se zna da su neostvarive. Sport od toga nema nikakve koristi. Danski i norveški klubovi, koji nas redovito izbacuju iz nogometnih kupova, funkcioniraju tako da u istoj momčadi igraju i profesionalci i amateri. Ne znam zašto na taj način ne bi mogli biti ustrojeni i naši klubovi. Nadalje, ako je u Hrvatskoj vrhunska menadžerska plaća oko 50.000 kuna, zašto bi sa sličnim primanjima bili nezadovoljni vrhunski nogometaši?«

Nacionalno vijeće za sport još nije osnovano, iako ste vi već odavno delegirali svoje predstavnike. Vjerojatno vam i nije previše žao zbog toga, ne treba vam takva konkurencija.

»Veselim se suradnji s vladom, Saborom i svim njihovim tijelima, pa tako nemamo nikakvih strahova ni od Nacionalnog vijeća za sport. Je li njegov djelokrug baš najbolje riješen, to je već drugo pitanje, ali to nije naš problem.«

Antun Vrdoljak je nedavno rekao da bi sjedeći Hrvat u MOO-u mogao biti - Zlatko Mateša.

»To je zgodno, ali bojim se da to ne ovisi samo o našem počasnom predsjedniku. Način izbora članova MOO-a jako je kompliciran, to je jako zatvoren krug ljudi...«

KINESKI DOKTORAT

»Naš Kineziološki fakultet nije ništa lošiji od pekinškog«

Kako je došlo do toga da doktorirate na Pekinškom sportskom sveučilištu?

»Želio sam objediniti ono što sam svih ovih godina naučio u olimpijskom pokretu s mojom osnovnom strukom, a to je strateški menadžment. Budući da sam bio fasciniran Olimpijskim igrama u Pekingu, odlučio sam upravo tamo doktorirati na temu organizacije velikih sportskih natjecanja.«

I to ćete predavati na njihovim fakultetima?

»Da, bit ću tamo gost predavača.«

Nije li to isto kao da Eskimima prodajete frizidere?

»Moje je područje vezano uz strateška razmišljanja i za 'nesportski' dio organizacije. Može se tu ponešto reći. Inače, sveučilište o kojem je riječ ima više od 10.000 studenata i deset olimpijskih pobjednika. No, u stručnom dijelu nisu oni ništa bolji od našega Kineziološkog fakulteta, s kojim inače imaju odličnu suradnju. Možda vam se to čini čudnim, no to je uistinu tako.«